SULAT NI MANGA AA HIBRANI

'Nsa' katauhan bang sayi bayi nulat sulat itu, suga' heka aa mista in si Paul bayi nulat.

Sulat itu bayi siyulatan manga bangsa Hibrani, hati na bangsa Yahudi, sasuku sigam magkahagad ma si Isa Almasi. Pagka sigam me' ma si Isa kibansihan sigam uk pagkahi sigam Yahudi iya 'nsa' magkahagad. Iyudju' sigam sampay binsana' bo' supaya libbahan pangandōl sigam ma si Panghu' Isa. Niya' isab aa mean si Isa kasehean 'nsa' makasandal binsana', jari pabing ni agama sigam tagna'. Hangkan na sulat itu bayi piyabo ni manga tindōg si Isa, pamatōtōg atay sigam supaya sigam lut tōōd ma iya.

Hiyati ma sulat itu pasal si Isa, in iya asal Anak Tuhan langkaw le' min si Musa, langkaw isab min manga malaikat. Hiyati isab in kamatay si Isa mehe min sasumbayan bayi pigkulban uk bangsa Yahudi pamapuwasan dusa sigam. Hiyati isab itu in manusiya' pighap na maka Tuhan ma sabab hinang si Isa, maka 'nsa' niya' saddi min iya magpatiōt ma manusiya' maka Tuhan.

Palman Tuhan pisampay ni manusiya' uk Anak na

1 Ma awwal jaman le' daran Tuhan bayi masampay palman na ni ka'mbo'-mboan tabi. Bayi palatun na ma kanabi-nabihan, bo' magsaddi-saddi iya kapamo sigam ma waktu dakayo' pa dakayo'.

2 Salta' ma buttihi', ma waktu itu, Anak na
iya masampay palman Tuhan ni kitabi. Iya iya
bayi magpamanjari alam kamemon pagka wakil
iya min Tuhan, maka iya isab pene' uk Tuhan
piyusakaan kamemon ayi-ayi na peen.
3 Anak Tuhan itu pamanda' asal kasawahan
min sahaya Tuhan. Sali' tōōd kajarihan na
maka kajarihan Tuhan. Tiyayak na peen uk na
alam itu ma sabab min palman na kawasahan.
Ubus peen uk na ngahinang lawang pamasutsi
manusiya' min dusa sigam, manjari ni sulga' iya
ningko' ma bihing Tuhan iya Sangat Kawasa, ma
bihing na ni katau.

Langkaw Anak Tuhan min bangsa malaikat

4 Anak Tuhan itu pilangkaw le' min manga
malaikat, maka ōn na isab, iya bayi pamuwan
Tuhan ma iya, langkaw le' min bangsa malaikat
ian.
5 Sabab 'nsa' niya' malaikat bayi bissalahan uk
Tuhan sali' bayi pamissala na ma Anak na hi'. Uk
na,
“Kau iya Anak ku
Maka aku iya 'mma' nu min 'llaw itu.”
Damikkiyan na isab 'nsa' niya' malaikat bayi
piyalmanan uk Tuhan sali' ma ayat dakayo' itu
ma diyōm Kitab, iya uk na,
“'Mma' na du aku, maka anak ku du iya.”
6 Niya' du isab bayi piyamalman uk Tuhan ma
waktu bayi song iya mabo Anak na Tunggal-
Kawasa paitu ni diyōm dunya itu. Uk palman
na hi',
“In kaam manga malaikat ku kamemon
Subay mudji ma iya.”

7 Salaitu isab pamissala na ma pasal bangsa malaikat,
“In bangsa malaikat tahinang na sali' baliyu,
Sosohoan na tahinang sali' delat api.”
8 Samantala' ma pasal Anak na, salaitu iya piyamalman uk Tuhan, uk na,
“O Tuhan, natas du pagparinta nu ni kasaumulan.
Bōntōl sadja uk nu mag-agi ma manga ōkōman nu.
9 Kasulutan kau ma ayi-ayi bōntōl,
Kabansihan nu bang hinang laat.
Hangkan na kaam iya pene' pilangkaw uk ku, uk Tuhan nu,
Hangkan kau biyuwanan kakōgan maka kabantugan labi le' min bayi pamuwan ma kasehean nu.”
10 Niya' isab bayi bissala, uk na:
“O Panghu', kau iya bayi mapanjari dunya itu ma awwal tagna',
Baran nu iya bayi mapanjari diyata' langit.
11 In babaw dunya itu maka diyata' langit ian palanyap sadja,
Suga' kau iya kakkal du.
Padaan du kamemon bayi pimanjari itu sali' sapantun sammek.
12 Song liyupi uk nu kamemon hi' sali' sapantun sammek daan,
Bo' pindahan nu ni saddi sali' badju' bang sayinan na.
Malayingkan kau iya 'nsa' du magkapinda,
Kakkal du kau saumul-umul.”

13 'Nsa' isab niya' bayi pamissala Tuhan ma
malaikat na sali' bayi pamissala na itu ma Anak
na, iya uk na,
"Dayi' kau ningko' ma bihing ku sakap ni katau,
Sampay pareyo' ni kau palbantahan nu
kamemon,
Bo' tatawu' sigam ma deyo' pat-nayi' nu."
14 Na ayi baha' manga malaikat? In bangsa
malaikat itu nyawa min Tuhan maghinang ni
iya. Piyabo sigam uk na nabang ma manusiya',
sasuku kalappasan uk Tuhan.

2

Pasal kalappasan tabi mehe

1 Pagka salaihi' kawasa Anak Tuhan, subay kita
ngisbat tōōd ma pandu' bannal bayi take ta ma
pasalan na, bo' supaya kita 'nsa' tabo ni saddi.
2 Minsan sara', iya lapal bayi pilatun uk manga
malaikat ni ka'mbo'-mboan tabi, tatuman du,
hangkan sayi-sayi 'nsa' bayi mōgbōg atawa 'nsa'
me' ma sara' hi' bayi kabuwanan kabinsanaan,
iya pipagtōngōd maka dusa na.
3 Na, salaingga kita puwas min mulka' bang
pisaran uk ta iya makalappas ma mehe itu? Si
Panghu' Isa, baran na du, bayi ngalapal tagna'
pasal makalappas itu. Pasunu' isab manga aa
bayi makake ma iya bo' sigam iya bayi muwanan
kitabi saksi' in lapal itu bannal du.
4 Tiyapilan isab saksi' sigam uk Tuhan, pagka
sigam kabuwanan barakat maghinang paltan-
daan maka hinang kainu-inuhan aa. Min baya'

Tuhan isab sigam katulunan ginisan kapandayan
min Nyawa Sutsi.

Si Isa iya maglalappas

5 Na, 'nsa' bangsa malaikat iya siyoho' uk
Tuhan makapagbaya' ma dunya dakayo', iya
pilahil ma sosongun ian. Iya na dunya pigsambat
na peen ma sulat itu.
6 Suga' manusiya' iya pipagbaya', sali' bayi
siyulat ma diyōm kitab, iya uk na:
"O Tuhan, ayi kapusan manusiya' hangkan kan-
nal nu?
Angay tubuan manusiya' itu subay paruli nu?
7 Pibōtang sigam uk nu dayi'-dayi' ma deyoan
manga malaikat,
Bo' iyampa sigam buwanan nu kasanglitan maka
kabantugan,
8 Sampay kapatutan makapagbaya' ma kamemon
ayi-ayi."
Iya bissala itu in manusiya' biyuwanan kapatu-
tan makapagbaya' ma kamemon ayi-ayi, hati na
'nsa' niya' 'nsa' talapay. Suga' ma buttihi' 'nsa'
le' tanda' ta bangsa manusiya' itu magbaya' ma
kamemon.
9 Iya tanda' ta magbaya' ma kamemon buttihi',
iya na si Isa. Miyahaldika' iya, siyanglitan iya
maka hiyulmat. Bannal bayi dahu ian, bayi iya
pireyo'-deyo' min manga malaikat, suga' dayi'-
dayi' du iya kapareyo'-deyo' na. Manjari kal-
abayan na kamatay ganti' manusiya' kamemon,
ma sabab ase' maka lasa Tuhan.
10 Tuhan iya magpapanjari maka makapagbaya'
ma ayi-ayi kamemon, bo' bōntōl tōōd hinang na
pagka palabay na si Isa min kabinsanaan supaya

patut si Isa ngalappas ma manusiya'. Maksud
Tuhan asal, subay heka manusiya' tahinang anak
na, piniyaan kasanglitan na. Sabab si Isa iya mo
ma manusiya' bo' supaya sigam lappasan min
hukuman dusa.

11 Si Isa iya tau nutsi atay manusiya'. Manjari
iya maka sasuku sutsi na, da-Mma' du sigam
kamemon. Hangkan na si Isa 'nsa' iya iya' ngaku
in sigam danakan na.

12 Salaitu iya bayi bissala na ni Tuhan ma
diyōm kitab:

“Baan ku manga danakan ku ma pasal kahinan-
gan nu.

Sanglitan ta kau ma alōpan sigam bang
magtipun-tipun na.”

13 Uk na isab,

“Mangandōl du aku ma Tuhan.”

Maka niya' isab ayat dakayo', iya uk na,

“Tiya' aku maka manga danakan bayi pamaipat
uk Tuhan ma aku.”

14 In iyōnan magdanakan itu dalaha' du, daisi,
sabab manusiya' sali'-sali'. Hangkan si Isa isab
bayi tahinang manusiya' sali' sigam bo' supaya
iya makajari ngananam kamatay. Jari, pagka
kalabayan na kamatay, diyaōg uk na nakura'
sayitan iya makabo kamatay ma manusiya'.

15 Pagka salaihi' pangandaōg si Isa ma nakura'
sayitan, katabangan na bangsa manusiya'. Tiyāw
asal sigam matay sataggōl sigam 'llum, iya poon
sigam 'nsa' sali' hawulaya, lipara piyuwasan
sigam uk na min tāw sigam.

16 Pasti' ko' itu, 'nsa' malaikat iya tiyabangan
uk si Isa, sali' bayi tasulat ma diyōm kitab, iya
uk na,
“Tiyabangan uk na manga panubu' si Ibrahim.”
17 Hangkan iya subay magsali' tōōd maka dawu-
ranakan na manusiya' bo' supaya iya makalabay
ayi-ayi bayi labayan sigam. Manjari tau iya
maase' ma sigam. Kapangandōlan iya bo' patut
iya hinang imam sigam nakura', magpatiōt ma
sigam maka Tuhan bo' supaya niya' kaampunan
dusa sigam.
18 Ma buttihi' makatabang na si Isa ma sasuku
siyasat bo' 'nsa' tabo ngahinang kalaatan, sabab
bayi na kalabayan na sasat maka kabinsanaan.

3

Si Isa langkaw min si Musa

1 Manga dawuranakan ku magpangandōl ma
si Isa, kaam isab bayi tiyawag uk Tuhan hinang
manga aa na, soho' ta na kaam ngannal ma pasal
si Isa. Bayi iya pipaitu uk Tuhan supaya iya tahi-
nang Imam-nakura' ma agama iya pamōgbōgan
tabi.
2 Asal iya mōgbōg ma hinang na tudju ni
Tuhan, iya bayi mene' iya mag-imam, sali' bayi
biyōgbōgan uk si Musa maghinang ayi-ayi ma
diyōm luma' Tuhan, hati na ma ōkōman Tuhan
tōōd.
3 Patut du bang si Isa siyanglitan labi min si
Musa. Sali' ibarat luma', patut du bang bayi aa
maghinang luma' siyanglitan labi min luma' bayi
hinang na hi'.

4 Luma' kamemon niya' sadja ngahinang iya,
suga' Tuhan iya bayi makahinang kamemon ayi-
ayi.
5 Si Musa ian dakayo' sosohoan mōgbōg ma
hinang na kamemon ma diyōm luma' Tuhan.
Bissala isab uk na pasal palman Tuhan iya
piluwas uk Tuhan ma waktu sosongun.
6 Suga' Almasi itu, pagka Anak Tuhan iya,
mōgbōg sadja ma hinang na magbaya' ma luma'
Tuhan. Bo' kitabi iya sali' ibarat luma' Tuhan
kapagbayaan na, bang peen pihōgōt iman ta
maka kahōwatan ta.

Niya' pahalihan ma manga aa suku' Tuhan

7 Hangkan ko' kita subay ngisbat ma lapal min
Nyawa Sutsi, iya tasulat ian ma diyōm kitab. Uk
na,
“Ma 'llaw itu, bang take bi suwara Tuhan,
8 Daa patuwasun bi kok bi sali' bayi ka'mbo'-
mboan bi,
Waktu bayi kapanagga' sigam ma kabayaan ku.
Bayi sigam ma lahat de le', lahat hunit ka-
paglahatan;
Timpu kapanulay sigam ma aku bang niya'
kawasa ku.
9 Pigsulayan na peen aku uk sigam, uk Tuhan,
Bang ngamulka' atawa 'nsa',
Parahal tanda' uk sigam kahinangan ku ma
diyōm 'mpatpu' tahun hi'.
10 Iya na itu sababan na hangkan aku ngandugal
ma manga aa ian.
‘Manga aa itu’ uk ku, ‘'nsa' tōtōg pame' sigam ma
aku.

'Nsa' sigam baya' me' ma addat-tabiat, bayi panohoan ku.’
11 Hangkan aku ngandugal ma sigam, bo' aku napa.
‘Manga aa itu’, uk ku, ‘'nsa' tōōd pasōd ni lahat pahalihan bayi tagama ku.’ ”
12 Na, manga dawuranakan ku, halliin bi pikilan bi bo' supaya 'nsa' niya' min kaam maghinang kalaatan, manga ngalabbahan pangandōl na, bo' tabo pataikut min Tuhan bannal iya asal 'llum.
13 Sataggōl masi waktu iyōnan “'llaw itu”, subay kaam magtabang-tabang ma pagkahi bi sakahaba' waktu bo' hōgōt iman bi, supaya kaam 'nsa' kaakkalan uk kalaatan bo' tabo magmatuwas ni Tuhan.
14 Tantu du kita dambean maka si Almasi bang bōgbōgan ta bayi pangandōl ta tagna' sampay ni katapusan na.
15 Uk kitab hi',
“Ma 'llaw itu, bang take bi suwara Tuhan,
Daa patuwasun bi kok bi sali' bayi ka'mbo'-mboan hi'
Ma waktu bayi kapanagga' sigam ma kabayaan Tuhan.”
16 Na, sayi pigbissala itu, iya makake suwara Tuhan suga' nagga' ma kabayaan na? Iya na ko' ian manga aa kamemon bayi pignakuraan uk si Musa paluwas min lahat Misil.
17 Sayi na isab bayi kidugalan uk Tuhan ma diyōm 'mpatpu' tahun hi'? Iya na isab aa bayi makapagdusa ian, hangkan sigam bayi piyatay ma lahat hunit kapaglahatan ian.

18 Maka sayi na isab tawwa' sapa Tuhan, iya
uk na hi', “Manga aa itu 'nsa' tōōd pasōd ni
pahalihan bayi tagamahan ku sigam.” Sigam
du isab tawwa' sapa Tuhan hi', hati na aa bayi
nagga' ma kabayaan na.
19 Manjari katauhan ta manga aa ian 'nsa' du
makasōd ni lahat ian sabab 'nsa' magkahagad ni
Tuhan.

4

1 Na, pagka masi taga pus bayi panganjanji'
Tuhan ma kitabi, hati na in kitabi makajari
pasōd ni pahalihan bayi tagama na, hangkan
kitabi subay halli' supaya 'nsa' niya' min kitabi
'nsa' makaabut pisōd ni pahalihan hi'.
2 Sabab kitabi makake isab lapal hap min
Tuhan sali' bayi pike ni ka'mbo'-mboan hi'.
Sigam iya bayi makake lapal suga' 'nsa' niya' ka-
hapan takallo' sigam minnihi' sabab 'nsa' sigam
bayi magkahagad.
3 Suga' kitabi itu, pagka magkahagad na,
makasōd du ni pahalihan bayi tiyagama uk
Tuhan hi'. Suga' 'nsa' makasōd bang 'nsa'
magkahagad, sali' bayi pamissala uk Tuhan. Uk
na,

“Diyugalan aku, iya poon sabab aku makasapa
salaihi':
Manga aa itu, 'nsa' tōōd makasōd ni diyōm lahat
pamahalihan ku sigam.”

Salaihi' bayi janji' Tuhan. Niya' asal pahalihan
sabab ubus hinang Tuhan sataggōl min waktu
bayi pamapanjari na ni dunya.

4 Sabab na niya' tasulat ma diyōm kitab ma pasal
'llaw kapitu' na, 'llaw kahali Tuhan. Uk sulat hi',
“Taabut peen 'llaw kapitu' na magtuwi pahali
Tuhan pagka ubus hinang na kamemon.”
5 Niya' isab uk Tuhan ma palman na dakayo' hi',
uk na,
“'Nsa' tōōd makasōd manga aa itu ni lahat bayi
tagamahan ku pahalihan sigam.”
6 Manga aa bayi makake tagna' ma lapal hap 'nsa'
bayi makasōd ni diyōm pahalihan sabab 'nsa'
baya' magkahagad. Suga' niya' aa saddi pisōd uk
na.
7 Katauhan ta itu sabab niya' le' 'llaw dakayo'
wiyaktuhan uk Tuhan para ma manusiya', iya
pigbahasa “'llaw itu”. Liyabayan peen manga
pilan tahun min bayi ka'mbo'-mboan hi', niya'
isab uk Tuhan ma palman na, pibissala ma si
Nabi Daud. Uk bissala na ma ayat kitab bayi
pagbissala ta dahu hi',
“Ma 'llaw buttihi', bang take bi palman Tuhan,
Daa patuwasun bi kok bi.”
8 Si Yussa' bayi dakayo' nakura' bangsa Israil
pasunu' ni si Musa. Ma waktu kapamo na
ma bangsa Israil tudju ni lahat sigam, iya
katakkahan na 'nsa' di lahat tōōd pahalihan bayi
panganjanji' uk Tuhan. Hangkan niya' bissala
Tuhan puwas minnihi' pasal 'llaw saddi.
9 Na, pagka salaihi', niya' pahalihan ma aa suku'
Tuhan bo' supaya sigam makahali sali' bayi
kahali Tuhan isab min bayi hinang na ma 'llaw
kapitu' na ian.
10 Sabab na sasuku pasōd ni diyōm pahalihan
bayi tiyagamahan iya uk Tuhan, pahali du iya

min hinang na sali' kahali Tuhan isab min bayi
hinang na.
11 Hangkan du kitabi subay tuyu' tōōd pasōd ni
diyōm pahalihan ian bo' supaya 'nsa' niya' min
kitabi ningōd manga aa bayi kulang pangandōl
sigam ma Tuhan ian, iya poon sigam 'nsa' bayi
makasōd ni lahat pahalihan.
12 Pahōp maka paslōd asal palman Tuhan ma
diyōm atay manusiya'. Tōm du labi min katōm
kalis, bo' paabut ni diyōm paltubu-tubuhan ta
tōōd sampay ni palnyawahan ta. Manjari ayi-
ayi pikil maka niyat uk manusiya' tasilang du ma
sabab palman Tuhan hi'.
13 'Nsa' niya' katapukan min panganda' Tuhan,
sabab ayi-ayi pipanjari kamemon tampal sadja
ma panganda' na. Paharap du kitabi ni iya ma
sosongun magsabannal ma pasal kamemon bayi
hinang ta.

Si Isa Imam-nakura' bangsahan

14 Na, niya' ma kitabi Imam-nakura' asal
bangsahan, hi' na makasampay ni alōpan Tuhan.
Iya na si Isa Anak Tuhan. Hangkan na subay kita
pahōgōt pangandōl tabi tudju ni iya.
15 Sabab si Isa, iya Imam ta nakura' itu, tau
maase' ma kitabi. Katauhan na asal kalamma-
han tabi sabab bayi na kalabayan na sasat
kaginis-ginisan sali' du makani-kitabi. Iya sadja
pagbiddaan na, in iya 'nsa' tabo-bo ngandusa.
16 Na, pagka niya' ma kitabi Imam-nakura'
salaihi', subay kita 'nsa' hiyanggaw pasikōt ni
alōpan Tuhan ngamu' tabang min iya. Kiasean
du kitabi, tiyabangan tōōd isab ma waktu sigpit.

5

1 Na, in pasal imam nakura': bang niya' tapene'
mag-imam nakura' tapene' sadja iya min pagkahi
na manusiya', bo' kawakilan iya maghinang ni
Tuhan paganti' min pagkahi na hi'. Iyungsuran
uk na lalabōtan ni Tuhan pigkulban uk na
manga hayōp supaya niya' pag-ampunan dusa
ma manga aa.
2 Biyaksa iya takkahan lamma hangkan ha-
nunut uk na missalahan manga aa 'nsa' kapand-
uan, aa bayi pasaddi min daddōk tudju ni Tuhan.
3 'Nsa' isab hal dusa aa kasehean iya pigkul-
banan, sampay dusa baran na isab, sabab
manusiya' iya magkalamma.
4 'Nsa' niya' ngōnan di na imam nakura' bang
hal min baran na, suga' Tuhan sadja iya mene',
sali' bayi pamene' na ma si Harun waktu palabay.
5 Damikkiyan na si Almasi 'nsa' bayi maglaku-
laku di na in iya subay mag-imam nakura', suga'
Tuhan bayi mabōtang. Salaiyu bayi pamissala
Tuhan ma iya:

“Kau iya Anak ku,
Aku iya 'mma' nu min 'llaw itu.”

6 Niya' isab bayi pamalman uk na ma ayat saddi,
iya uk na:

“Kau iya tahinang imam ma saumul-umul tahun,
Iya kapag-imam nu sali' du kapag-imam si Malk-
isadik waktu tagna'.”

7 Ma itu peen si Isa ma dunya itu, bayi iya
nambahayang sampay nganjunjung ni Tuhan,
iya tau mapuwas iya min kamatay. Kōsōg
panangis na sabu na nambahayang, bo' iyasip

iya uk Tuhan sabab me' sadja iya ma ayi-ayi
panohoan Tuhan hi' maka deyo' isab pag-atay na.
8 Makananam si Isa katiksaan minsan iya Anak
Tuhan, manjari ti'bōt pame' na ma panohoan
Tuhan pagka kapamintangan na tiksaan ian.
9 Taabut peen iya tammat ma kamemon, tahi-
nang iya tunggal maglalappas ma aa kamemon
sasuku me' ma iya, bo' supaya sigam kabuwanan
kallum saumul-umul.
10 Maka pitangge iya Imam-nakura' uk Tuhan,
mag-imam sali' bayi kapag-imam si Malkisadik
ma masa awwal hi'.

Iya pangandōl tabi subay 'nsa' libbahan

11 Na, heka le' arak pamaintau kami ma kaam
ma pasal kahalan ian hi', suga' kahunitan aku
mahati kaam sabab lisuan kaam piyanduan.
12 Taggōl na kapame' bi ma si Isa, suga' 'nsa' na
peen kaam makapagpandu' ma kasehean bi iyu.
Sampay ni kabuttihian subay niya' maan kaam
pabayik mandu' pasal lapal min Tuhan. Sali'
kaam hantang onde'-onde' le' 'nsa' makakakan
tuwas, subay gatas sadja.
13 Sabab na bang aa 'nsa' makakakan saddi
min gatas sali' iya onde'-onde' masi, 'nsa' le'
makapanilang hap maka laat.
14 Suga' bang aa sangpōt na, makajari iya
mangan pagkakan tuwas. Iya hatihan na, bang
aa sangpōt pangandōl na, tau iya magpabiyaksa
di na supaya tasilang na hap maka laat.

6

1 Manjari in bayi pangadji' panagnaan pasal
si Almasi subay lanjalan ta na, bo' pasong ta le'

pangadji' ta sampay taabut ta kalōman na. Subay
kita palanjal min pangadji' bayi taanad ta tagna'
kita kake pasal si Almasi. Subay lanjalan ta min
pandu' pasal pangalabba min hinang 'nsa' niya'
pus na, maka pasal pangandōl tudju ni Tuhan.
2 Iya du pandu' pasal pag-ael maka pagpandi
diyōman si Almasi; maka pasal pagtappak tan-
gan ma kok aa supaya biyarakatan uk Tuhan,
maka pandu' pasal pagpakallum aa magpatayan
ma 'llaw damuwi, maka pasal hukuman kakkal
ma diyōm nalka' ni kasaumulan, sabab bayi na
isab kaam makalabay manga pangadji' ian.
3 Pasong du pangatauhan tabi bang peen kitabi
diyulan uk Tuhan.

4 Sabab na bang niya' aa ngalabbahan pan-
gandōl na ma si Isa, 'nsa' sigam makalanggal
katawbatan pabing. Bayi na sigam kabuwanan
kasawahan ma diyōm akkal, bayi na tananam
sigam kahapan iya kaniyaan sigam min diyōm
sulga', bayi na sigam makahampit kawasa min
Nyawa Sutsi.
5 Bayi na isab kalabayan sigam kahapan min
palman Tuhan. Tasayu isab uk sigam barakat
iya pinyata' ma waktu ma sosongun.
6 Suga' minsan sigam makatauhan ian hi'
kamemon, pataikut na sigam min si Isa. Jari 'nsa'
niya' katawbatan dusa sigam pabayik. Pagka
salaihi', sali' piyatay Anak Tuhan pabayik uk
sigam. Liyansang iya ni hag pabayik, bo' hinang
iya panunggingan ma mata mayiran.

7 Kitabi manusiya' sali' sapantun tana' paghu-
maan. Tana' itu, bang daran kapattakan uk ulan,

lidjikian tōōd du uk Tuhan bo' pasuwig may'an
manga tiyanōm iya giyuna uk aa maghuma.
8 Suga' bang tana' hal patomoan sōmpōt maka
kayu-kayu itingan, 'nsa' du niya' kagunahan na.
Siyuknaan ko' ian uk Tuhan, song na tiyutung.
9 Suga' minsan salaihi' pagbanda' ku ma kaam,
manga bagay ku kalasahan ku, tatantu ku in
kaam 'nsa' magkasalaihi'. Kasakupan kami asal,
iyu ma kaam kahapan umbul satu iya piniyaan
sasuku piyuwasan min hukuman Tuhan.
10 Bōntōl asal Tuhan. 'Nsa' takaipat na bayi
hinang bi hap sampay lasa bi ma iya. Tanda'
lasa bi pagka kaam nabang ma pagkahi bi mean
si Isa, min dahu sampay ni kabuttihian.
11 Iya sadja kabayaan kami bang peen tattap
katuyu' bi dakayo' pa dakayo' sampay taabut bi
katapusan na, bo' tatuman ayi-ayi hiyōwat uk bi
min Tuhan.
12 'Nsa' kami baya' bang kaam maglisu'-lisu'.
Hap le' kaam ningōran manga aa kasehean
iya magkahagad sampay nandalan pasu'-haggut,
iya hangkan sigam makasambut panganjanji'
Tuhan.

Tuman du janji' Tuhan

13 Ma waktu ka'mbo'-mboan tabi si Ibrahim
hi', niya' janji' Tuhan ma iya. Siyapa uk Tuhan
in janji' na ian maujud du. Ōn di na dakayo'-
dakayo' iya panapahan na sabab 'nsa' niya' saddi
langkaw min ōn na.
14 Malman iya ma si Ibrahim, uk na, “Iya na itu
janji' ku ma kau: barakatan ta kau tōōd. Paheka
ku isab panubu' nu.”

15 Na, si Ibrahim 'nsa' siyumu ngagad ma
Tuhan, hangkan tasambut na kamemon bayi
panganjanji' Tuhan ma iya.
16 Iya addat manusiya' bang napa subay niya'
ōn pagsapahan langkaw le' min ōn sigam. Man-
jari bang sigam magsapa, sulut na palkala' sigam
kamemon.
17 Bang Tuhan isab baya' mahati ma manga aa
panganjanjian na bo' sigam manantu in janji' na
'nsa' pinda, pipagtapil sapa na maka janji' na.
18 Manjari in duwa magtapil itu 'nsa' kapinda-
han, 'nsa' isab kapayiluhan uk Tuhan. Hangkan
na kitabi, sasuku kitabi makalanggal kasala-
matan ma iya, hōgōt tōōd iman ta bo' kitabi
nuyu' ma pangahōwatan tabi iya pamuwan na
ma kitabi.
19 Hōgōt pangahōwatan tabi, sali' ibarat sawu
'nsa' taladlaran. Ian siyagnatan pahōgōt ma liyu
kulambu' Tuhan, ma alōpan na tōōd.
20 Hi' na si Isa bayi pariyōm pay'an dahu min
kitabi, magpatiōt ma pasal tabi. Tahinang na
iya Imam-nakura' mag-imam saumul-umul, sali'
bayi kapag-imam si Malkisadik ma masa awwal
hi'.

7

Si Imam Malkisadik

1 In si Malkisadik itu dakayo' sultan bayi
magsultan masa awwal ma lahat Salem. Imam
du isab iya maghinang ni Tuhan Mahatinggi
ma pasalan pagkahi na manusiya'. Ma dakayo'
'llaw, mowe' peen si Ibrahim min pagbonoan ma
waktu bayi kapangandaōg na ma manga sultan

kuntara na, bayi iya siyampang uk si Malkisadik
hi'. Magtuwi iya siyapahan ni kahapan uk si
Malkisadik hi'.
2 Bo' si Malkisadik iya kabuwanan bahagi' uk si
Ibrahim, dambahagi' min sangpu' ma alta' bayi
taagaw na ma pagbonoan. (Salaitu isab manga
ōn sultan hi' bang hiyati: kaisa, Malkisadik, hati
na Sultan Kaadilan, karuwa na, Sultan lahat
Salem, hati na Sultan Kasannangan.)
3 'Nsa' isab niya' salsila pasal si Malkisadik
itu bang minningga iya panubu' na. 'Nsa' isab
katauhan ta bang salaingga kapag-anak na maka
bang umay kamatay na. Manjari sali' du iya
maka Anak Tuhan, sabab natas kapag-imam na
ni kasaumulan.
4 Tasayu bi du, in si Malkisadik itu asal bangsa-
han tōōd sabab minsan si Ibrahim, pangkat tabi
babantugun le', iyungsuran uk na bahagi' ma si
Malkisadik, bahagi' sangpu' min kamemon bayi
takallo' na ma pagbonoan.
5 Niya' panohoan sara' ma manga panubu'
si Libi pasal kapag-imam sigam, siyoho' sigam
nipun jakat, iya bahagi' Tuhan, min pagkahi
sigam tubu' si Ibrahim.
6 Si Malkisadik itu 'nsa' panubu' si Libi suga'
makasambut iya bahagi' min si Ibrahim, bo'
si Ibrahim, aa bayi kapanganjanjian uk Tuhan,
bayi siyapahan.
7 Pasti' du, iya aa napa ni kahapan kawasa le'
min aa siyapahan.
8 Iya kaimaman bayi magtipun jakat ian, sigam
panubu' si Libi, aa magkamatay du. Suga' si
Malkisadik itu, iya bayi makasambut bahagi' min

si Ibrahim, tasulat ma diyōm kitab in iya tattap
'llum du.
9 Manga imam tubu' si Libi bayi taga kapatut
nipun jakat, suga' si Libi ian bayi tabe' ma 'mbo'
na si Ibrahim nganjakat ma si Malkisadik.
10 Si Libi 'nsa' le' bayi iyanak ma waktu
kapanganjakat si Ibrahim ma si Malkisadik hi',
suga' ian asal iya patanam ma diyōm kuddarat
'mbo' na.
11 Iya sara' Tuhan pamuwan bangsa Israil
ma masa awwal hi' bayi pingandōl ma manga
kaimaman panubu' si Libi, pangantanan sigam.
Suga' iya kapag-imam sigam 'nsa' makasam-
pulna' tōōd, hangkan ko' niya' pipaitu uk Tuhan
bohan imam saddi, sali' kapag-imam si Malk-
isadik. Saddi na min bayi kapag-imam si Harun
dakayo' tubu' si Libi.
12 Na, bang giyantian bayi bohan pag-imam
dahu, subay isab libbahan sara' bayi pamean na,
bo' iyampa giyantian ni saddi.
13-14 Iya pigbissala paganti' mag-imam itu, iya
na Panghu' tabi si Isa. Saddi asal panubu' na
sabab min panubu' si Yuda, maka 'nsa' niya'
min panubu' si Yuda bayi kawakilan mag-imam
maghinang pangungsud ni Tuhan. 'Nsa' minsan
kaōnan panubu' si Yuda ma waktu kapamissala
si Musa pasal imam.

Imam saddi sali' si Malkisadik

15 Pasti' tōōd, niya' imam saddi palahil, ma sali'
kapag-imam si Malkisadik.
16 'Nsa' sara' atawa aturan manusiya' iya mak-
abuwanan si Isa kapatutan mag-imam, suga'

hinang iya imam ma sabab kawasa na, pagka
'nsa' niya' katapusan ma kallum na.
17 Sali' bayi bissala ma diyōm kitab, iya uk hi',
“Kaam iya tahinang imam ma saumul-umul tahun,
Sali' bayi kapag-imam si Malkisadik.”
18 Piyapasan na bayi sara' tagna' pagka 'nsa' niya'
kōsōg na, 'nsa' niya' kapusan na.
19 Sabab 'nsa' niya' bayi siyutsi atay na ma sabab
sara' si Musa iya biyōgbōgan. Maka niya' na
hiyōwat saddi, labi hap min sara' ian. Minnihi'
kitabi patut pasikōt ni Tuhan.
20 Niya' le' sugpat na, iya na panapa Tuhan.
'Nsa' iya bayi napa ma pasal manga imam dahu
ian, waktu kasōd sigam mag-imam,
21 suga' si Isa iya tahinang imam min pagsapa
Tuhan. Uk sapa na hi',
“Napa du Tuhan ma pasalan nu,
Kau iya tahinang imam sampay ni kasaumulan.
'Nsa' tōōd pinda pagsapa na itu.”
22 Na, pagka salaihi' pagsapa Tuhan, labi hap le'
kapagsulutan bahu itu, iya iyatas uk si Isa.
23 Niya' le' pagbiddaan ma kaimaman tagna'
maka si Isa. Iya kaimaman tagna' ian magka-
matay du, hangkan sigam heka bo' supaya niya'
paganti'.
24 Suga' si Isa iya 'nsa' niya' ganti' na mag-imam
sabab 'llum iya saumul-umul.
25 Hangkan iya kagaōs ngalappas tōōd ma
manusiya', sasuku mangandōl ma iya bo' supaya
magsikōt maka Tuhan. Ngalappas du iya min
waktu buttihi' sampay ni kasaumulan sabab

'llum du iya saumul-umul nganjunjung ni Tuhan
ma pasalan sigam.
26 Manjari si Isa na Imam tabi Nakura', tau
iya nabang ma kitabi. Sutsi pangatayan na,
'nsa' niya' tamak dusa na. Pigbidda' iya min
manusiya' paldusahan bo' pilangkaw na iya ma
diyōm sulga'.
27 Bidda' isab iya min manga imam nakura'
kasehean ian. Sigam iya wajib subay ngung-
suran sasumbayan 'llaw-llaw pamapuwas dusa.
Dusa sigam iya piyuwas dahu, bo' iyampa
dusa kasehean, suga' si Isa 'nsa' magkaguna-
han salaihi'. Min tadda sadja uk na ngung-
suran pagkulban ni Tuhan pamapuwas dusa
aa kamemon, pagka paglilla' na baran na ni
kamatay.
28 Bang ma sara' si Musa, iya pibōtang mag-
imam-nakura' manusiya' du, taga sā' sadja. Suga'
jatu pangwakil Tuhan ma Anak na sabab min
janji' na hōgōt asal, damuwi le' min waktu
kapamuwan sara'. Jari Anak na iya mag-imam
nakura', sampulna' na sampay ni kasaumulan,
pibōtang mag-imam-nakura' na.

8

Si Isa Imam tabi Nakura'

1 Na, iya pagbissalahan ta itu, iya na itu
maksud na tōōd: niya' ma kitabi Imam-nakura'
sali' bayi bissala ku hi'. Ian na iya ma alōpan
Tuhan Sangat Kawasa, ningko' ma bihing na
sakap ni katau.

2 Ian iya mag-imam ma Pagsambahayangan
Landu' Sutsi, hati na ma langgal tōōd, iya hinang
asal uk Tuhan, 'nsa' hinang uk manusiya'.

3 Manga imam nakura' kamemon, iya hangkan
sigam pibōtang, bo' supaya sigam ngungsuran
lalabōtan manga manusiya' ni Tuhan, sampay
sasumbayan pagkulban sigam. Damikkiyan na
isab Imam tabi Nakura', subay niya' isab pan-
gungsud na ni Tuhan.
4 Bang sawupama iya bayi makama-dunya
'nsa' du iya makapag-imam sabab niya' asal
imam ma itu bayi pibōtang ngungsuran lal-
abōtan manga aa ni Tuhan, ma sali' aturan sara'
Yahudi.
5 Suga' iya hinang uk manga imam ma dunya
itu 'nsa' bannal-bannal na. Sali' ahung sadja
atawa patta' ma hinang tōōd iya hinang ma
diyōm sulga'. Salaihi' du isab bayi kahinangan
si Musa ma masa awwal hi', ma waktu na song
peen maghinang langgal sali' kadjang. Bayi iya
biyandaan uk Tuhan. Uk pagbanda' hi', “Amay-
amay, subay bean nu tōōd suntuan langgal bayi
pandaan ku ni kau ma diyata' bud.”
6 Suga' iya kapag-imam pamahinang ma si
Isa mehe tōōd le' min kapag-imam manga aa
ma itu ma dunya. Iya du isab kapagsulutan
bahu, iya pilangngan uk si Isa paghap manusiya'
maka Tuhan, labi hap min kapagsulutan dahu
ian sabab labi hap isab manga janji' Tuhan iya
muwanan iya kajatuhan.

7 Bang bayi 'nsa' niya' sā' na ma kapagsulutan
tagna' 'nsa' du bayi giyantian ni saddi,

8 suga' tasaway uk Tuhan manga aa bayi suku'
na, hangkan uk na,
“Niya' waktu paniya' ma sosongun
Pangahinang ku kapagsulutan bahu maka
bangsa Israil,
Sampay manga panubu' si Yuda.
9 Saddi du isab min kapagsulutan tagna', iya bayi
hinang ku maka ka'mbo'-mboan sigam,
Waktu kapamo ku sigam paluwas min lahat
Misil.
'Nsa' bayi kabōgbōgan uk sigam kapagsulutan
ku maka sigam,
Iya hangkan sigam pasaran ku, uk Tuhan.
10 Na salaitu iya kapagsulutan song hinang ku ma
bangsa Israil,
Ma waktu ma sosongun ian, uk Tuhan:
Pahōp ku panohoan ku ma diyōm pamikil sigam,
Sulat ku isab sara' ku ma diyōm atay sigam.
Bo' aku iya pagtuhanan sigam
Maka sigam iya tahinang bangsa suku' ku.
11 'Nsa' na sigam subay manduan sehe' na ma
pasalan ku,
'Nsa' du sigam mandu' ma pagkahi na subay tau
ma Tuhan.
Sabab katauhan du aku uk aa kamemon,
Min aa deyo' sampay ni aa bangsahan.
12 Bo' ampun ku paldusahan sigam kamemon.
'Nsa' na intōm ku bayi hinang sigam laat.”
13 Na, pagka bissala uk Tuhan kapagsulutan bahu
itu, hati na in kapagsulutan tagna' baluba na.
Sabab minsan ayi-ayi, bang paraan na atawa
baluba na, lakkas na magkaat.

9

Pagsambahayang ma langgal masa awwal

1 Na, niya' sara' ma kapagsulutan tagna' pasal
langgal pagsambahayang, maka niya' isab luma'
pagsambahayangan bayi hinangan manusiya'.
Salaitu iya kahinangan na:
2 niya' luma' sali' kadjang bayi hinang duwa
bilik na. Iya bilik pasōran dahu iyōnan Bilik
Sutsi. Iya panyap na palitaan pitu' senga na,
maka lamisahan pag-ungsuran, maka tinapay
pangalabōt ni Tuhan.
3 Niya' isab bilik dakayo' ma diyōm tōōd,
ma liyu kulambu' pangagpang iya iyōnan Bilik
Landu' Sutsi.
4 Iya panyap na lamisahan bulawan panug-
tugan kamanyan, maka dakayo' baul siyarul
maka bulawan diyōm na maka luwasan na, iya
pig-ōnan Baul Pagsulutan. Ma diyōm baul ian
niya' garul bulawan piglōōnan kiyakan iyōnan
“manna”. Niya' isab tiyawu' ma baul ian
tungkud si Harun iya bayi tiyomoan dawun,
maka duwa papan batu bayi iyukilan panohoan
Tuhan, bayi pamuwan na ma si Musa.
5 Min diyata' baul niya' duwa tau-tau
pigdagbōs malaikat pikpikan, tanda' pangilahan
in ian hi' alōpan Tuhan. Paballat pikpik sigam
ngalimbuhan saōb baul ian, iya pigsikan maka
laha' pangampunan dusa manga manusiya'.
Suga' 'nsa' le' tapahati pasal panyap itu
kamemon ma waktu itu.
6 Na, salaitu iya langnganan na bang ma
diyōm langgal pagsambahayangan ian. Pasōd
manga imam 'llaw-llaw ni diyōm bilik tampal

ni luwasan ngahinang ayi-ayi patut hinang uk sigam.

7 Suga' bilik ma diyōm tōōd ian, hangkan du Imam-nakura' iya makajari pasōd pay'an, min tadda du dantahun iya kasōd na. Maka minsan iya, subay niya' laha' pagkulban tabo na pariyōm, iyungsuran ni Tuhan bo' pamuwas dusa na sampay dusa manga aa, iya dusa 'nsa' tasayuhan uk sigam.

8 Manjari sawa pamandu' min Nyawa Tuhan itu, hati na 'nsa' niya' pasōran manga kahekahan aa ni Bilik Landu' Sutsi tōōd, sataggōl masi bilik dakayo' ian.

9 Kapamintangan ko' itu ma kitabi buttihi'. Hati na in panohoan tagna' ian 'nsa' du makalanu' atay manusiya' min dusa na, minsan iya ngungsuran lalabōtan maka sasumbayan pagkulban ni Tuhan.

10 Iya panohoan ian taga pus ma pasal luwasan ta sadja, sali' manga pagkakan ta maka pag-inum ta, atawa sali' pag-ael ta maka pagsutsi kapanyapan. Niya' du isab kagunahan na, sataggōl 'nsa' le' taabut waktu pamabahu ayi-ayi uk Tuhan.

Pasal laha' si Almasi

11 Lipara palahil na si Almasi mag-imam-nakura' mo pakaradjaan hap, iya paniya' ma buttihi'. Iya luma' pag-imaman na labi hap, labi sampulna' min pagsambahayangan dahu sabab 'nsa' langgal hinangan manusiya', hati na 'nsa' palsukuan ma alam itu.

12 Pagsōd si Almasi ni lugal pigbahasa Bilik
Landu' Sutsi, labay min diyōm langgal, min
tadda du kasōd na bo' minnihi' jatu kamemon.
'Nsa' isab laha' kambing maka laha' sapi' iya
tabo na pariyōm pagkulban, suga' di laha' na bo'
supaya kitabi kalappasan puwas min hukuman
dusa sampay ni saumul-umul tahun.
13 Ma sara' tagna' ian, bang niya' aa batal
subay iya pigsikan maka laha' kambing atawa
laha' sapi', sampay abu min anak sapi' tiyutung
pilamud ni bohe'. Manjari kallo' batal na bo' jari
iya magsambahayang.
14 Suga' laha' si Almasi labi kawasa le' min laha'
hayōp ian. Bayi iya tiyabang uk Nyawa Sutsi,
Nyawa natas ni kasaumulan, salta' peen piglilla
uk na baran na ni kamatay, pagkulban ni Tuhan
ma 'nsa' niya' tamak-tamak na. Manjari laha' na
itu mapuwas kita min ma diyōm pamikil ta pasal
bayi paghinang ta 'nsa' niya' pus na pamasutsi
atay. Manjari kahawulaya na kitabi maghinang
ni Tuhan, iya asal 'llum.
15 Hangkan na si Almasi wajib magpatiōt nga-
hatul kapagsulutan bahu ma manusiya' maka
Tuhan, bo' supaya sasuku sigam bayi tiyawag
uk Tuhan makasambut pusaka' bayi paljanjian
na ma sigam, hati na kallum ni kasaumulan.
Hangkan sigam makajari nambut, sabab si Al-
masi bayi matay pamapuwas manusiya' min
kasaan bayi tahinang sigam ma waktu kapame'
sigam ma sara' kapagsulutan tagna'.
16 Bang sawupama niya' aa maghinang sulat
pasal alta' na bang subay pamusaka' ma aa
dakayo', salaitu iya langnganan na: in alta' 'nsa'

magtuwi biyuwanan. Subay niya' bayinat na in
aa dapu alta' ian bayi matay sabannal-bannal bo'
iyampa biyuwanan alta' na ni aa bayi siyulatan.
17 Sabab sulat pusaka' itu 'nsa' le' niya' pus na
sataggōl masi 'llum iya aa dapu alta'. Subay iya
matay bo' iyampa taga kajatuhan sulat hi'.
18 Hangkan na, minsan ma kapagsulutan
tagna', subay niya' laha' pagkulban patumpa
dahu bo' iyampa niya' kajatuhan na.
19 Salaitu isab langnganan na: tagna', pihati
manga aa Israil uk si Musa pasal panohoan
Tuhan kamemon ma sigam, ayi-ayi bayi
panohoan ma diyōm sara' hi'. Puwas hi' killo'
laha' sapi' maka laha' kambing uk si Musa,
pipagsimbug maka bohe' bo' iyampa pigsikan uk
na ni kitab iya panulatan manga panohoan ian,
sampay ni manga aa kamemon. Iya piyakay uk
na pamigsik ian engas-engas min kayu hissup
pikkōs maka bu bili-bili iyanjibi pula, tillōban ni
laha'.
20 Uk si Musa sabu peen iya migsikan laha'
hi', “Iya na itu laha' muwan kajatuhan ma
kapagsulutan itu, iya bayi pibōtangan kaam uk
Tuhan bo' kaam me'-me' ma panohoan na.”
21 Damikkiyan na luma' pagsambahayangan
sigam maka panyap na kamemon iya piyakay ma
panambahayang sigam, pigsikan isab uk si Musa
maka laha'.
22 Bang ma sara' agama ian, agōn-agōn
kamemon subay siyutsi maka laha'. Sampay
dusa manusiya' isab, wajib subay niya' laha'
pitumpa bo' supaya niya' kaampunan.

Iya kapaglilla' baran si Almasi pamapuwas dusa manusiya'

23 Na, iya langgal pagsambahayangan tagna'
maka kapanyapan na wajib subay siyutsi maka
laha' hayōp. Suga' 'nsa' hi' bannal-bannal na,
sali' ibarat patta' sadja ma langgal pagsamba-
hayangan tōōd iya ma diyōm sulga'. Suga' landu'
halga' iya ma diyōm sulga' hangkan subay siyutsi
isab maka pagkulban labi halga'.
24 Sabab Bilik Landu' Sutsi, iya siyōd ian uk si
Almasi, 'nsa' bilik sutsi hinangan manusiya', iya
langgal bayi tahinang ma sali' suntuan langgal
tōōd ma diyōm sulga'. Bayi iya pasōd ni diyōm
sulga' tōōd supaya paharap ni alōpan Tuhan, bo'
may'an iya nganjunjung ma pasalan tabi.
25 Manga imam nakura' ma bangsa Yahudi ian
pasōd ni diyōm Bilik Landu' Sutsi tahun ni tahun
mo laha' hayōp pagkulban ni Tuhan. Suga' si
Almasi, 'nsa' bayi pasōd min heka supaya piglilla'
uk na baran na min heka.
26 Bang bayi min heka uk na pasōd, bayi du
min heka uk na ngananam kabinsanaan sataggōl
min waktu bayi kapapanjari ma dunya itu. Suga'
bayi iya palahil ni dunya itu min tadda du, ma
song tapus waktu itu, bo' supaya piglilla' uk na
baran na ni kamatay, pagkulban pamapuwas
dusa manusiya'.
27 Manusiya' itu, iya suku' na min tadda du
matay bo' iyampa hiyukum uk Tuhan.
28 Damikkiyan na isab si Almasi, min tadda iya
bayi matay pagkulban bo' supaya tatanggung na
dusa baanan manusiya'. Palahil du iya pabing
ma sosongun, kaminduwa na na, suga' 'nsa'

pamuwas dusa manusiya' iya kalahil na. Iya hangkan iya palahil pabing bo' kalappasan na tōōd sasuku ngagaran iya.

10

1 Iya sara' bayi pamuwan uk Tuhan ma bangsa Yahudi ian 'nsa' le' bannal-bannal na. Hal sali' hantang suntuan pangandaan ta niya' hap le' minnihi' song pipaitu. Tahun ni tahun niya' bayi sasumbayan pigkulban ni Tuhan, 'nsa' niya' kaubusan na, suga' pagkulban ian hi' 'nsa' paslōd ngalanuan atay manga aa nambahayang ni Tuhan may'an.

2 Sabab na bang aa magsambahayang ian bayi siyutsi sabannal-bannal min dusa sigam, 'nsa' du niya' dusa bayi tananam sigam masi. Jari 'nsa' na sigam magkagunahan magkulban pabayik. Malayingkan masi du dusa sigam,

3 maka sasumbayan iya pagkulban na peen tahun ni tahun hal pamaintōm sigam in sigam taga dusa masi,

4 sabab tantu laha' manga sapi' maka laha' kambing 'nsa' makapuwasan dusa manusiya'.

5 Na, pagka 'nsa' niya' kaampunan dusa min paghinang tagna' hi', hangkan salaitu halling si Almasi ma waktu na song palahil ni dunya itu. Uk na ni Tuhan,

"'Nsa' pagkulbanan maka lalabōtan iya kabayaan nu,
Suga' aku itu, sakapan nu aku baran manusiya' pamaranan ku.

6 'Nsa' du kau kasulutan minsan katibuukan hayōp tiyutung pagkulban ni kau,

Atawa lalabōtan kaginis-ginisan iya tiyukbalan
ni kaam pamaampun dusa.

7 Salaitu na isab pamissala ku: tiya' aku, O
Tuhan, lilla' ngahinang ayi-ayi pangahan-
dak nu ma aku,

Sali' tasulat ma pasal ku ma diyōm kitab.”
8 Duwa ginis bayi bissala na hi'. Kaisa uk na,
“'Nsa' niya' kabayaan nu, 'nsa' isab kasulutan,
pasal sasumbayan maka lalabōtan, atawa ma
katibuukan hayōp tiyutung maka ma pagkul-
banan pamaampun dusa.” Salaihi' halling na
minsan manga pagkulbanan maka tutukbalan
ian bayi panohoan sara'.
9 Karuwa na, uk na, “Tiya' aku, O Tuhan, sakap
ngahinang ayi-ayi pangahandak nu ma aku.”
Manjari giyantian uk Tuhan bayi paghinang
tagna', bo' pagkulban si Isa iya panganggan ti'.
10 Na, pagka tangbus uk si Isa Almasi bayi
pangahandak Tuhan ma iya, manjari in kitabi
sutsi na kamemon min dusa tabi ma sabab baran
si Isa bayi pigkulban min tadda du pamapuwas
dusa aa kamemon.

11 Manga imam Yahudi ian kamemon, mag-
tanggehan sigam ma diyōm langgal maghinang
sali' bayi pamasuku' sigam, bo' iyungsuran uk
sigam pagkulban ni Tuhan daran-daran. Suga'
pagkulban sigam ian 'nsa' niya' dapat pama-
puwas dusa.
12 Suga' imam damuwi itu, iya si Almasi, saddi
langnganan na. Min tadda du pamalilla' na
baran na, hinang pagkulban pamapuwas dusa
manusiya', bo' natas na pagkulban ian sampay ni

kasaumulan. Jari itu, ubus peen hinang na ian,
ningko' iya ma bihing Tuhan, sakap ni katau,
13 bo' may'an na iya ngagad buttihi' sampay
taabut waktu kapangandaōg Tuhan ma palban-
tahan na kamemon, bo' iyampa sigam tiyawu'
ma deyo' pat-nayi' si Isa.
14 Si Isa itu, min tadda du pamalilla' na baran
na ni Tuhan, bo' minnihi' pibōntōl tōōd uk na
pangatayan manusiya', sasuku sigam siyutsi uk
na min dusa.
15 Niya' isab saksi' min Nyawa Sutsi, iya tasulat
ma diyōm kitab. Kaisa na itu hi', uk na,
16 “Iya na itu kapagsulutan pabōtang ku ma
manusiya' ma sosongun, uk Tuhan.
Pahōp ku panohoan ku ni diyōm atay sigam,
Sulat ku du isab ma diyōm pamikil sigam.”
17 Maka iya na itu isab karuwa na, uk na:
“'Nsa' na intōm ku paldusahan sigam,
Sampay kalaatan bayi tahinang uk sigam.”
18 Na, pagka dusa tabi kamemon taampun uk
Tuhan, 'nsa' na kitabi magkagunahan ngahinang
pagkulban pabayik.

Pasikōt kitabi ni Tuhan

19 Manjari itu, manga danakan ku,
makatawakkal na kitabi pasōd ni diyōm lugal
Landu' Sutsi, ni alōpan Tuhan, ma sabab laha' si
Isa.
20 Sabab na, pagka pamalilla' uk na baran
na piyatay, iyukaban kitabi pasōran bahu, pal-
abayan tabi ni kallum tōōd. Niya' bayi kulambu'
pangagpang Bilik Landu' Sutsi ian suga' niya'
na pasōran pagka geret na. Na, bang diyalil

kulambu' geret ian, iya na sali' baran si Isa
piyatay.
21 Niya' na Imam tabi bangsahan taga kapatut
ma ōkōman Tuhan.
22 Hangkan na kitabi subay pasikōt ni Tuhan
min atay pote'. Subay hōgōt pangandōl tabi ma
iya maka subay 'nsa' niya' hawal-hawal ta pasal
dusa ta bayi palabay, sabab tasutsi na atay ta.
Tapandi isab baran ta maka bohe' sutsi.
23 Subay kita pahōgōt ma pangahōwatan ta iya
asal pamanyabutan ta, sabab kapangandōlan du
Tuhan iya bayi muwanan kitabi janji'.
24 Subay kannal ta isab pagkahi ta, subay sigam
tabangan ta supaya sigam tau maluwas lasa
sigam ma kasehean sampay ngahinang hap.
25 Daa subay labbahan ta addat ta magtipun-
tipun ngisbat Tuhan, sali' kapangalabba uk
pagkahi ta kasehean. Gam na peen kita
magtipun matōtōg iman pagkahi ta dakayo' pa
dakayo', iya lagi' na ma buttihi' sabab tasayu ta
na in 'llaw kabayik si Panghu' Isa sikōt na.
26 Na, pagka pitau na kita pasal kasabannalan,
bang kita ganta' ngahinang kalaatan bo' tiyuud
uk ta, tantu 'nsa' na niya' pagkulban pama-
puwasan dusa ta.
27 Bang salaihi' 'nsa' du niya' iyagaran, duwal
hukuman Tuhan makataw-taw maka api sigla'
panutung uk Tuhan ma manga aa nagga' ma iya.
28 Ma masa awwal hi', bang niya' aa bayi
makalanggal sara' si Musa, bo' niya' saksi' min
duwangan atawa tallungan mag-uyun in aa ian
bannal langgal sara', 'nsa' iya kiasean. Bayi iya
piyatay magtuwi.

29 Pikilun bi tōōd: 'nsa' bohat le' hukuman iya
pitakka ni aa bang pikaiya' uk na si Isa Anak
Tuhan, bang tahinang na laha' si Isa sali' sak ma
diyōm atay na? Bo' peen laha' ian tanda' saksi'
ma kapagsulutan bahu, laha' bayi panutsi atay
na min dusa. Bang salaihi' hinang na pikaiya'
uk na Nyawa Sutsi, iya asal muwanan kitabi
tatabangan.
30 Katauhan ta du Tuhan, iya bayi maluwas
bissala itu. Uk na, “Aku iya muli; aku nungbas.”
Uk na isab, “Tuhan du ngahukum ma bangsa
suku' na.”
31 Landu' makataw-taw ko' itu bang kita
tawwa' hukuman Tuhan, iya 'llum saumul-umul.
32 Intōmun bi bayi kahalan bi waktu dahu
ian. Ma waktu ian, pagka bahu kaam bayi
makananam kasawahan min Tuhan sampay
magkahagad ma si Isa, heka katiksaan bayi
kalabayan bi, suga' 'nsa' bayi pinda iman bi.
33 Minsan kaam baran bi iya pig-unyat-unyat
maka pidjala' ma mata mayiran, minsan kaam
bilang ngandapit kasehean bi pagka sigam iya
pidjala'.
34 Bayi kaasean bi manga aa pilisu, sali'
tatanggung bi kabinsanaan sigam. Minsan kaam
kalangpasan ayi-ayi bi kamemon, gam peen
kaam kiyōgan sabab katauhan bi niya' le' ma
kaam alta' labi halgaan, natas ni kasaumulan.
35 Hangkan kaam daa siyoho' ngalabbahan
pangandōl bi ma Tuhan, sabab mehe tungbas na
bang biyōgbōgan.
36 Subay imanan bi supaya tahinang bi ayi-
ayi pangahandak ma kaam uk Tuhan, bo' kaam

makahampit bayi paljanjian na ma kaam.
37 Sabab 'nsa' du taggōl, sali' bayi tasulat ma
diyōm kitab, iya uk na,
“'Nsa' na taggōl, takka na iya bayi iyagaran.
Saunu du iya takka na.
38 In manga aa ku adil 'llum du ma sabab
pangandōl sigam,
Suga' bang niya' pataikut min aku
'Nsa' aku kaamuhan uk na.”
39 Suga' kitabi, 'nsa' niya' lamud tabi ma manga
aa bayi pataikut min Tuhan, kamulkaan uk na.
Suga' mangandōl kitabi ma Tuhan bo' lappasan
kitabi min hukuman.

11

Pasal pangandōl

1 Na, ayi hatulan na, iya iyōnan pangandōl itu?
Hati na niya' paltantuhan ta in ayi-ayi hōwat
ta buttihi' piniya' du ma sosongun. Sabab min
pangandōl ta, iya hangkan kita magkahagad ma
pasal ayi-ayi iya 'nsa' le' tanda' ta.
2 Manga aa ma waktu bayi kamaasan, kasulu-
tan Tuhan ma sigam ma sabab pangandōl sigam
ma iya.
3 Pagka kita mangandōl makatau na kita in
alam itu kamemon bayi pipanjari uk Tuhan min
palman na sadja. Manjari kakaya'-kayaan na itu,
iya tanda' mata ta, bayi tahinang min ayi-ayi iya
'nsa' tanda'.
4 Intōmun bi manga aa bayi ma masa awwal
hi', sali' bayi si Habil. Bayi iya mangandōl
ma Tuhan iya poonan iya bayi makaungsuran
pagkulbanan tudju ni iya, labi hap min bayi

pangalabōt siyaka na si Kabil. Bayi mangandōl si Habil, bo' bista iya bōntōl uk Tuhan sabab kaamuhan Tuhan ma pangungsud na. Minsan taggōl na bayi kamatay si Habil, masi niya' kapamintangan tabi min pangandōl na.

5 Si Idris isab ma masa awwal hi', 'nsa' iya bayi makalabay kamatay ma sabab pangandōl na ni Tuhan. Bayi iya iyangkat ni Tuhan ma kallum na bayi, maka 'nsa' niya' bayi makapeha iya pabayik. Tasulat ma diyōm kitab ma pasalan na, bayi waktu na masi ma dunya, in iya kono' dakayo' aa makasulut atay Tuhan.

6 'Nsa' niya' manusiya' makasulut atay Tuhan bang 'nsa' mangandōl ma iya. Sabab sayi-sayi baya' ngaharap ni Tuhan subay iya magkahagad niya' Tuhan. Subay isab kahagad ta niya' panungbas Tuhan ma sasuku tuyu' meha iya.

7 Si No isab, niya' pangandōl na hangkan iya bayi ngasip ma bayi pama' Tuhan pasal bala' song pitakka ni dunya. Kihagad uk na ma 'nsa' le' tanda' na. Bine' uk na panohoan Tuhan, bo' hinang uk na adjung mehe supaya sigam magtayi'-anak liyappasan min dunuk. Bo' minnihi', min bohan hinang si No ian, katauhan in aa kamemon ma dunya iya bayi hinang laat subay biyōtangan dusa. Bo' si No iya bista bōntōl ma sabab pangandōl na.

8 Si Ibrahim isab, bayi iya mangandōl ma Tuhan hangkan iya bayi me' bang siyoho' uk Tuhan mangngan min di lahat na tudju ni lahat saddi, ni bayi panganjanji' Tuhan ma iya. Bayi iya mangngan minsan 'nsa' katauhan na bang paingga patudjuhan na.

9 Ma sabab pangandōl na isab, iya hangkan
si Ibrahim bayi pabōtang ma lahat bayi pan-
ganjanji' Tuhan ma iya, minsan iya sali' aa liyu
may'an. Maglihan-lihan iya, bo' luma' palihanan
na ian luma' kadjang. Salaihi' du isab anak na si
Isahak maka 'mpu na si Ya'kub, iya tabe' ma si
Ibrahim panganjanjian lahat ian uk Tuhan.
10 Imanan si Ibrahim sabab niya' agaran na
lahat saddi, iya na daira pagōn pananggehan na,
daira bayi giyara' maka hinang uk Tuhan.

11 Damikkiyan na si Sara handa si Ibrahim
ian, mangandōl isab ma Tuhan bo' kabuwanan
iya kōsōg makapangiram minsan iya umulan
na, minsan palabay na bayi waktu pangiram na.
Tuud pangandōlan na Tuhan in janji' na maujud
du.
12 Bayi umulan isab si Ibrahim, tabista iya sali'
aa song na matay na, suga' paheka tōōd iya tubu'
na. Iya heka panubu' si Ibrahim sali' heka bituun
ma diyata' langit, sali' heka ungus ma bihing
tahik, 'nsa' takowe' itung.

13 Manjari in manga aa bayi kaōnan ian bayi
magpangandōl ma Tuhan kamemon, sampay ni
kamatay sigam. Iya bayi paljanjian Tuhan ma
sigam 'nsa' tasambut sigam taggōl sigam ma itu,
suga' tapantaw uk sigam kamaujuran na min
katahan le', maka uk sigam kiyōgan. Bayi sigam
magpasabannal in sigam sali' aa liyu, maglihan
sadja ma dunya itu.
14 Na, pagka sigam halling in sigam aa liyu,
manyatakan du niya' lahat saddi miyaksud uk
sigam, hati na lahat sigam tōōd.

15 'Nsa' isab intōm uk sigam lahat bayi
pakalloan sigam, sabab bang niya' bayi baya'
sigam pabing ni lahat hi', 'nsa' du niya'
makasagga' ma sigam.
16 Suga' 'nsa' lahat sigam tagna' iya tiyuyuan uk
sigam, suga' lahat labi le' hap, iya na lahat sulga'.
Hangkan na Tuhan 'nsa' iya' iyōnan Tuhan uk
sigam, sabab niya' daira bayi tiyagama uk na ma
sigam.
17-18 Si Ibrahim isab, waktu bayi kapanulay
Tuhan ma iya, hōgōt pangandōl na ni Tuhan.
Hangkan iya bayi 'nsa' 'llōg mapatay anak na
si Isahak pagkulban ni Tuhan, minsan iya bayi
janjian uk Tuhan. Uk janji' Tuhan hi', “Paheka
du panubu' nu luwas min si Isahak.” Suga' man-
gandōl si Ibrahim hangkan iya makatawakkal
mapatay anak na hi', pagkulban ni Tuhan.
19 Sabab bang ma bistahan na tau du Tuhan
makallum ma si Isahak minsan matay na. Jari
itu, si Isahak ian sali' hantang bayi papunduk
min kamatay na tudju ni 'mma' na.
20 Si Isahak isab bayi mangandōl ma Tuhan
hangkan janjian uk na anak na duwangan, iya si
Ya'kub maka si Esaw, in sigam kono' pitakkahan
du lidjiki' uk Tuhan ma sosongun.
21 Si Ya'kub isab, song peen iya magka-
mamatay, bayi iya mangandōl ma Tuhan bo'
iyamuan uk na barakat 'mpu na, anak si
Yusup duwangan. Intanan uk na tungkud na
pasakdōlan na bo' iya mudji ni Tuhan.
22 Si Yusup isab, song peen iya magkamamatay,
bayi iya mangandōl ma Tuhan. Hangkan iya bayi
makapahalling pasal waktu song pakallo' bangsa

Israil min lahat Misil. Siyoho' isab sigam uk na
pasal bangkay na subay biyo bang sigam pakallo'
minnihi'.
23 'Nggo'-mma' si Musa isab, waktu kapanoho'
sultan Misil subay piyatay kamemon anak
Yahudi lalla sasuku pig-anakan bahu, man-
gandōl isab sigam ni Tuhan. Hangkan na sigam
bayi napukan si Musa ma diyōm tallum bulan
min kapag-anak na. Tanda' peen uk sigam in
si Musa ian landu'-landu' lingkat na, jari 'nsa'
sigam tiyāw nagga' ma panohoan sultan ian.
24 Baran si Musa isab bayi mangandōl ma
Tuhan, sabab bang taabut kasangpōt na 'nsa' na
iya baya' iyōnan anak dayang-dayang, iya anak
Sultan bayi masuwig iya.
25 Padpad iya me' ma hinang laat ma luma'
sultan, iya makahap palasahan dayi'-dayi' sadja,
baya' le' iya parakayo' ma pagkahi na bangsa
Israil, aa suku' Tuhan, sabab lilla' binsana' maka
sigam.
26 Bang ma iya, minsan iya pikaiya' ma sabab
si Almasi, halgaan le' min kamemon alta' ma
lahat Misil, sabab iya iyangut uk na tungbas min
Tuhan ma 'llaw damuwi.
27 Ma sabab kōsōg pangandōl na ma Tuhan iya
hangkan si Musa bayi pakallo' min lahat Misil,
'nsa' tiyāw ma dugal sultan ian. Kōsōg tōōd niyat
na, sabab sali' hantang iya bayi makanda' Tuhan
iya 'nsa' tanda'.
28 Ma sabab pangandōl na isab hangkan si
Musa bayi magpanohoan ma bangsa Israil. Siy-
oho' sigam migsikan laha' bili-bili ni pamantung
lawang sigam, bo' supaya anak sigam lalla siyaka

'nsa' talapay piyatay uk malaikat mo kamatay.
Iya hi' tagnaan na ma iyōnan hinang Pang-
intōman.

29 Bangsa Israil isab, waktu kapauntas sigam
ni dambiya' sallang iya iyōnan Sallang Pula,
minsan du bayi sallang, tahinang labayan mag-
tuwi ma sabab pangandōl sigam, jari pauntasan
sigam parambiya'. Suga' pasulay peen manga
aa Misil pauntas, lembo sigam magtuwi sabab
pabing magtuwi ni tahik.

30 Waktu kapahi' bangsa Israil ni daira Ariha,
piglibut-libutan daira ian uk sigam ma diyōm
dapitu'. Taabut peen kapitu' na, magtuwi lubu
kuta' na batu sabab min kōsōg pangandōl sigam.
31 Niya' ma Ariha ian dakayo' danda maghi-
nang laat, ōn na si Rahab. Suga' minsan laat hi-
nang na 'nsa' iya bayi talapay piyatay sali' manga
aa 'nsa' me' ma Tuhan ian, sabab mangandōl iya
ma Tuhan, bo' tiyabang uk na manga sundalu
Israil bayi palahil pahi'.

32 Na, 'nsa' na sugpatan ku sabab 'nsa'
aku makasaut ngissahan kaam ma pasal di si
Gidiyun, si Barak, si Samson, si Jepta, si Daud,
si Samwel sampay ni kanabi-nabihan.
33 Manga aa itu bayi magpangandōl kamemon,
iya hangkan niya' sigam kasehean bayi makaatu
ma bangsa gaōs sampay ngandaōg. Niya' sigam
kasehean bōntōl pagsara' sigam, maka niya'
sigam bayi makasambut kahapan iya pangan-
janji' uk Tuhan. Niya' isab manga aa magpan-
gandōl ni Tuhan bayi matakkup bo' halimaw bo'
'nsa' ngeket.

34 Niya' sigam kasehean bayi maddahan api
mehe, niya' isab bayi makapuwas min patay
bono'. Niya' isab sigam tawwa' kalamma-
han suga' ngōsōg gam peen pamaranan sigam.
Landu' sigam isōg ma pagbono', sampay taraōg
na uk sigam baanan sundalu min lahat saddi.
35 Manga danda isab, niya' sigam bayi ka-
matayan suga' 'llum pabayik manga aa mag-
patayan hi' ma sabab pangandōl sigam ma
Tuhan. Niya' isab aa kasehean, minsan sigam
pipaddian tōōd sampay liyabayan kamatay na,
'nsa' sigam ngalabba min pangandōl sigam.
Ma sabab pangandōl sigam iya hangkan sigam
'nsa' baya' manga subay pilappa. Tuud sigam
mangandōl in sigam pikallum pabayik du min
kamatay, biyuwanan kallum labi hap.
36 Niya' isab kasehean bayi pig-unyat-unyat
sampay piglubakan, niya' isab kasehean bayi
bilangguan bo' iyampa tiyambōlan ma diyōm jil.
37 Niya' isab sigam bayi pighiyak maka batu,
niya' bayi pigkatkat paruwa, maka niya' isab
bayi biyono' maka kalis. Niya' sigam kasehean
ōhōt kuwit bili-bili atawa kambing iya panam-
mek sigam, miskin tōōd, jiyuri na peen, maka
jiyahulaka'.
38 Manjari dunya itu 'nsa' tōp paglahatan
manga aa ian, subay lahat labi hap. 'Nsa'
niya' kakkal paglahatan sigam. Maglihan na
peen sigam ma lahat 'nsa' agōn kapaglahatan,
manga ma kabud-buran. Bayi sigam pabōtang
ma diyōm sengab batu atawa ma lowang diyōm
tana'.
39 Babantugun manga aa itu kamemon ma

sabab kōsōg pangandōl sigam ma Tuhan. Suga'
'nsa' le' sigam bayi makasambut panganjanji'
Tuhan taggōl bayi sigam 'llum,
40 sabab niya' panganggānta' ni kitabi uk
Tuhan labi hap. Hati na, in kitabi maka manga
aa masa awwal ian subay magbe' du nambut
paljanjian maka kasampulnaan na.

12

'Mma' tabi Tuhan

1 Na, bang takdil ni kitabi: tiya' kita sali'
hantang piglibutan uk baanan saksi', iya na
manga aa magpangandōl bayi masa awwal ian.
Manjari pagka kita sali' dalil aa maglomba',
subay labbahan ta ayi-ayi makasimbōl, sampay
dusa kabiyaksahan ta hinang. Subay kita tuyu'
paragan sampay taabut ta iya bayi tōbtōban
patakkahan ta.
2 Subay patōng tabi si Isa sadja sabab iya iya
pasakdōlan pangandōl ta, min tagna' sampay ni
katapusan. Bayi siyandalan uk na katiksaan bayi
waktu kapangalansang iya ni hag piyatay. 'Nsa'
du paehe na ma atay kaiyaan na matay ma hag,
sabab iyangut uk na kakōgan iya tiyagamahan
iya. Na buttihi', ian na iya ma sulga' ningko' ma
alōpan Tuhan, ma sakap ni katau.
3 Kannalun bi tōōd bayi pagsandal si Isa sabu
iya siyagga' uk manga aa baldusa. Bang hi'
takannal bi 'nsa' du ngalamma pangandōl bi.
'Nsa' du kaam siyumu me' ma iya,
4 sabab minsan salaingga uk bi nagga'
kalaatan, 'nsa' le' kaam taabut piyatay.

5 Marayi' takaipat bi iya bayi bissala uk Tuhan
ni sali' kaam anak na bo' supaya hōgōt atay bi.
Uk na ian,
“Kaam manga anak ku, daa kaam magpabiyal
ma pamiat ku ma kaam,
Daa kaam manda'-da' bang kaam buwanan ku
kalaggahan.
6 Sabab sasuku kalasahan ku, biat ku du,
Palabay ku isab min kabinsanaan sasuku ōnan
ku anak.”
7 Hangkan na, bang kaam pitakkahan kabin-
sanaan subay kaam maglilla' sadja sabab pamiat
'mma' bi du. Iya kabinsanaan tananam bi ian
tanda' palsaksian in kaam bista anak uk Tuhan.
Niya' baha' onde'-onde' 'nsa' biat uk 'mma' na?
8 Bang kaam 'nsa' tabe' biat uk Tuhan sali'
kapamiat na ma anak na kamemon, 'nsa' kaam
manjari iyōnan anak na lahasiya'. Sali' kaam
anak 'nsa' taga 'mma'.
9 Minsan 'mma' ta ma itu ma dunya, bayi sigam
magbiat ma kita bo' masi sigam pag-addatan ta.
Iya lagi' na isab 'Mma' ta Tuhan iya mangantan
palnyawahan, subay kita magpareyo' ni iya bo'
supaya kita 'llum tōōd.
10 Pigbiat kita uk 'nggo'-mma' ta ian sataggōl
kita onde'-onde', bo' pamiat sigam min akkal
sigam sadja. Suga' bang Tuhan, saddi pamiat na
sabab pamahap na kawul-piil ta bo' supaya kita
makasali' ni sali' kasutsi na.
11 Bang kita ganta' biat uk Tuhan 'nsa' kita
magtuwi kiyōgan, sabab masi paddi' pangannal
ta. Suga' bang palabay na waktu bayi pamiat hi'

mamintang du kita bo' niya' kasannangan ta min
kabōntōlan hinang ta.

Pamandu' maka pagbanda'

12 Hangkan uk ku, pakōsōg kaam, maka
patōtōgun bi pangandōl bi.
13 Pabōntōlun bi daddōk palangnganan bi. Jari
bang niya' pagkahi bi iyu magduwa-duwa, 'nsa'
du peen iya lungay min daddōk. Gam peen
pahōgōtun pangandōl na.
14 Subay kaam baya' magsulut-sulut maka aa
kamemon. Tuyuin bi isab kawul-piil sutsi sabab
'nsa' niya' aa makasayu ni Tuhan bang 'nsa' iya
sutsi.
15 Pahap-hap kaam kalu niya' min kaam ngal-
abba min ase' maka lasa Tuhan. Pahap kaam
isab bang niya' ma diyōman bi aa laat kasudda-
han na, sabab aa salaihi' sali' dalil gamut kayu
lassunan, gana-gana pasihak bo' paledled laat na
ni kahekahan.
16 Pahap-hap kaam isab bo' supaya 'nsa' niya'
min kaam maghinang laat danda atawa lalla.
Daa isab pasarin bi bang niya' iyu ningōd si
Esaw, aa masa awwal hi' bayi 'nsa' niya' kannal
na tudju ni Tuhan. Si Esaw itu, pagka anak
siyaka, palsukuan na asal paljanjian Tuhan.
Suga' siyambian uk na palsukuan ian ni daping-
gan kiyakan.
17 Katauhan bi kissa na. Taggōl-taggōl peen
minnihi' ngamu' iya iyamuan lidjiki' min Tuhan
uk 'mma' na, suga' 'nsa' iya biyuwanan sabab
in bayi hinang na ian 'nsa' tōōd kapindahan,
minsan salaingga pagtangis na.

18 Kaam iyu, sikōt na kaam ni Tuhan. Suga'
iya kasikōt bi 'nsa' sali' bayi bangsa Israil ma
masa awwal hi', sabab tanda' uk sigam bang ayi
iya pasikōtan sigam, iya bud Turusina. Tanda'
kōsōg api na, maka lindōm makasangkōb ni
lahat, maka hunus kōsōg.
19 Niya' isab take sigam sali' tiyup-tiyup tanōg,
maka suwara malman. Pagtake manga aa ian
ma suwara hi', magtuwi sigam nganjunjung tōōd
bang peen sigam 'nsa' pikehan pabayik, minsan
laa dakabtang.
20 Tiyāw sigam makalandu' ma sabab
panohoan na, iya uk na hi', “Bang niya'
makaragpak ni bud itu, minsan du hayōp,
subay hiyantakan maka batu piyatay.”
21 Makataw-taw bidda' iya tanda' ian uk sigam.
Sampay isab si Musa, sabab salaitu bayi halling
na: “Midpid aku,” uk na, “tiyāw aku tōōd.”
22 Suga' kaam iyu, saddi na kasikōt bi ni Tuhan.
Iyu kaam makasampay na ni bud Siyun, ni daira
paglahatan Tuhan iya tattap 'llum saumul-umul.
Makasampay na kaam ni daira Awrusalam ma
diyōm sulga', sampay ni manga malaikat na ma
ibu-ibuhan.
23 Ian na kaam ma palhimpunan kalasi-
gan, ma palhimpunan manga aa iyōnan anak
Tuhan siyaka, iya bayi kasulatan ōn ma diyōm
sulga'. Makaharap na isab kaam ni Tuhan, iya
maghuhukum ma manusiya' kamemon. Ian isab
kaam ma manga nyawa aa adil bayi magpatayan,
iya na kasampulnaan uk Tuhan.
24 Makasampay na isab kaam ni si Isa, iya bayi
magpatiōt ma manusiya' maka Tuhan supaya

ngahatul ma pagsulutan bahu. Taabut bi na isab laha' si Isa, iya pigbahasa laha' pamigsik, hati na laha' pamasutsi. Bang siyayu, labi hap laha' si Isa itu min laha' si Habil bayi pitumpa masa awwal hi', sabab laha' si Habil meha kapulihan le'.

25 Hangkan na kita subay 'nsa' magpabiyal bang Tuhan iya missala ni kita. Subay kita mamintang min manga aa bayi magpabiyal ma pagbanda' si Musa, waktu kapamo na palman Tuhan ma masa awwal hi'. 'Nsa' sigam bayi makapuwas min kabinsanaan, minsan si Musa manusiya' sadja iya bayi pibiyal uk sigam. Luba'-luba' na na kitabi 'nsa' makapuwas bang tayikutan ta Tuhan iya magbandaan kitabi min diyōm sulga'.
26 Bayi jōgjōg diyōm dunya uk suwara Tuhan, ma waktu kapamalman na ma si Musa, suga' niya' le' banda' na ma buttihi'. Uk na, “Nganjōgjōg du aku pabing, min tadda le', suga' bayik 'nsa' dunya sadja, sabab jōgjōg ku du sampay diyata' langit.”
27 Iya na itu hatihan na iya uk na hi' “min tadda le'”: in ayi-ayi pipanjari jiyōgjōg du bo' palanyap, bo' takapin iya 'nsa' takowe' jiyōgjōg.

28 Hangkan na kitabi subay magsukul tōōd ni Tuhan, sabab makasambut kitabi lahat 'nsa' takowe' jiyōgjōg. Subay kita mudji Tuhan ma sali' kabayaan na, subay iya pag-addatan ta maka katāwan ta,
29 sabab Tuhan tabi bang ngahukum sali' api makasuleyab kamemon.

13

Manga hinang makasulut ni Tuhan

1 Daa labbahin bi kabiyaksahan bi maglasa-
liyasahi, pagka magdanakan na kaam kamemon
ma diyōman si Almasi.
2 Paintōm kaam. Bang niya' paiyu ni luma' bi
aa 'nsa' katauhan bi subay iya hiyulmat uk bi
sabab niya' ma waktu palabay bayi makalabōt
aa saddi pangannal sigam manusiya', bo' peen
malaikat min sulga' iya liyabōt uk sigam.
3 Kannalun bi na peen kahalan pagkahi bi ma
diyōm jil ian, sali' hantang baran bi ma diyōm jil.
Kannalun bi isab kasehean iya pigpidjala', sali'
hantang bi du isab pidjala'.
4 Kaam kamemon, pahalgaun bi paglakibini
bi. Magdakayo' na peen kaam sabab sasuku
maghinang kalaatan danda maka lalla atawa
magjina, tantu pitawwaan hukuman uk Tuhan.
5 Subay kaam halli' isab ma napsu bi bo' kaam
'nsa' me' ma bahaya pilak. Daa kaam tawad
min bayi pangangganta' ni kaam sabab niya' du
Tuhan bayi nganjanji', sali' uk na,
“'Nsa' kaam labbahan ku,
'Nsa' kaam pasaran ku saumul-umul.”
6 Hangkan du kita subay tawakkal missala sali'
bayi tasulat ma diyōm kitab, iya uk na,
“Tuhan du iya nabangan aku.
Bo' 'nsa' niya' kagawahan ku.
'Nsa' du aku tiyāw inay-inay uk aa.”
7 Intōmun bi manga aa bayi pagnakuraan
bi, iya bayi nganasihatan kaam lapal Tuhan.
Intōmun bi bayi katudjuhan sigam pagka hap

bohan sigam sataggōl sigam 'llum. Singōrin bi
isab bayi pangandōl sigam.
8 Si Isa Almasi iya 'nsa' du magkapinda, sali' du
iya min katagna' sampay ni kabuttihian sampay
isab ni katapusan.
9 Daa kaam me'-me' bang niya' aa mo-mo kaam
ni pandu' magsaddi-saddi, supaya kaam 'nsa'
pabidda' min pandu' bannal. Hap du bang lasa
maka ase' Tuhan iya giyuna pamakōsōg pan-
gatayan ta, suga' manga aturan pasal pagkakan
'nsa' makatabang pamakōsōg pangatayan ta.
Sabab manga aturan agama pasal pagkakan
ian 'nsa' makabuwan panguntungan pangatayan
tudju ni Tuhan.
10 Kitabi magpangandōl ma si Almasi, niya'
bayi pigkulban ma pasal tabi, suga' manga imam
maghinang ma langgal Yahudi 'nsa' du niya'
lamud sigam.
11 Ma agama Yahudi, bang iyungsuran pagkul-
ban mehe pamapuwas dusa, ōhōt laha' hayōp
iya biyo ni diyōm Bilik Landu' Sutsi uk Imam
Nakura' bo' tiyukbal ni Tuhan. Suga' baran
hayōp hi' iya biyo paluwas min kalumaan sigam,
tiyutung ma hi'.
12 Salaihi' du isab ma si Isa, matay isab iya ma
luwasan daira supaya tasutsi na manga aa na
maka laha' di baran na.
13 Manjari in kitabi itu subay paluwas min
diyōm agama Yahudi tudju ni si Isa, bo' ningōd
kitabi pikaiya' sali' bayi pamakaiya' manga aa
ma iya.
14 Sabab 'nsa' niya' paglahatan tabi kakkal ma
dunya itu. Tuud kitabi ngagaran lahat dakayo'

ma sosongun.
15 Jari itu subay kitabi mudji Tuhan sakahaba'
waktu, ma sabab iya na patut hinang labay min
si Isa. Subay tukbalan ta pamudji ta ni Tuhan,
hati na pamudji paluwas min bo' ta, pagka si Isa
iya Panghu' pamanyabutan tabi.
16 Daa kaipatan bi ngahinang hap ni sehe' bi.
Bahagiin bi sigam kaniya' bi bang ma diyōm
sigpit sigam, sabab hinang bi salaihi' sali' dalil
lalabōtan makasulut atay Tuhan.
17 Beun bi panohoan manga aa pagnakuraan
bi. Maglilla' sadja kaam ma panohoan sigam.
'Nsa' sigam pahali nganjagahan kaam bo' 'nsa'
angay-angay iman bi, sabab niya' waktu sigam
pabayihu' du ni Tuhan ma'-ma' pasal bayi hinang
sigam. Bang kaam ganta' me' ma bissala sigam
kiyōgan du sigam nabang kaam. Suga' bang
sigam 'nsa' be' bi susa du sigam, bo' 'nsa' niya'
kahapan takallo' bi min tabang sigam.
18 Daa kaam pahali ngamuan kami tabang ni
Tuhan. Makatantu kami in pangatayan kami
bōntōl du tudju ni Tuhan, maka 'nsa' niya' tuyu'
kami saddi min hinang hap maka kasuddahan
hap.
19 Niya' isab amu' ku junjung ni kaam: nam-
bahayang kaam kono' ni Tuhan bang peen aku
makasaut pabing ni kaam.

Panambahayang

20 Pangamuan tabi Tuhan, iya poonan kasan-
nangan, iya bayi mabangun Panghu' tabi si Isa
min kamatay na supaya iya 'llum pabing. Si
Isa iya dakayo' babantugun ngupiksa' kitabi ma

sabab laha' kamatay na bayi pamajatu kapagsu-
lutan iya kakkal ni kasaumulan. Ngipat na iya
ma kitabi suku' na, iya pigbahasa sali' bili-bili na.
21 Mura-murahan, bang peen kaam piyanya-
pan uk Tuhan ayi-ayi kalagihan bi supaya hap uk
bi ngahinang kahandak na. Mura-murahan isab,
bang peen Tuhan ngahinang ayi-ayi kabayaan
na ma diyōm pangaddatan bi sabab si Almasi
magkawul-piil. Manjari sanglitan tabi si Almasi
saumul-umul. Amin.

Bissala katangbusan

22 Manga dawuranakan ku, niya' amu' ku
junjung ni kaam: kehun bi lapal sulat ku itu,
iya pabe' ku ni kaam supaya hōgōt atay bi. Daa
kaam siyumu massa iya sabab 'nsa' du sakit
taha'.
23 Baya' isab aku subay katauhan bi in danakan
tabi si Timuti bayi na piluwas min diyōm jil.
Bang iya makasaut paitu bo ku du iya paiyu
nibawan kaam.
24 Bain bi manga nakura' bi sampay aa suku'
Tuhan iyu kamemon in kami itu mabo minsan
laa ōhōt bissala kami ma sigam. Manga danakan
tabi min lahat Itali itu mabo du isab bissala
sigam.
25 Mura-murahan, bang peen kaam kamemon
kaniyaan tatabangan uk Tuhan.

Wassalam

Kitab Injil

Sama, Pangutaran: Kitab Injil (New Testament)

copyright © 1994 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Sama, Pangutaran)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 29 Jan 2022
2151cb29-f3ad-5b77-a81f-9337cdca0c86